

1. Přečti si následující výroky. Najdi fakta a názory.

a/ Pokud nezastavíme globální oteplování, lední medvědi vymřou.

b/ Polární medvědi jsou ohrožený druh.

c/ Když bylo album Red uvedeno v Americe na trh, prodalo se 1208000 nosičů.

d/ Poslední album Taylora Swifta je jeho nejlepší.

Stále vzácný a ohrožený čáp černý

Čáp černý patří k velmi zajímavým chráněným druhům přírody Moravského krasu. Po roce 2000 byla odhadována populace čápů černých v celé ČR na 300–400 hnízdních párů.

Svá hnízda si čápi černí staví většinou v odlehlých klidných místech vysoko v korunách stromů, v České republice je preferovaným stromem buk lesní.

Ve druhé polovině 90. let se čápi černí proslavili díky projektu Českého rozhlasu „Africká odysea“, který sledoval migraci tohoto druhu pomocí miniaturních vysílačů sledovaných družicemi (tzv. satelitní telemetrie). Možná si vzpomenete na „čápy s batůžky“, o kterých pravidelně informoval ranní sobotní pořad Českého rozhlasu Meteor.

Jak jsou na tom čápi v krasu

V Moravském krasu a blízkém okolí v poslední době (2015 – 2017) hnízdily dva až tři páry. Ne o všech hnízdních párech se ví a místa jejich hnízdění se špatně dohledávají. Jasně je však jedno: Moravský kras nabízí čápům černým vhodné biotopy a čápi jsou zde pravidelně k zastižení. Potkat majestátního čápa procházejícího na svých dlouhých nohách říčkou a pozorovat, jak číhá na vhodnou kořist, je nezapomenutelným zážitkem. Stejně tak jako jeho letící silueta na obloze. Velmi zajímavá zpráva je, že čápa černého, který byl kroužkován letos (2017) na Blanensku, odečetli ornitologové koncem října téhož roku v Izraeli.

Čapí tahy a kroužkování

Aktuálně jsou čápi černí již v teplejších krajích. Jejich tahy se tradičně sledují pomocí kroužkování. V roce 1993 byla dohodnuta spolupráce při značení barevnými plastovými kroužky s unikátním kódem pro každého jedince, který je čitelný dalekohledem na větší vzdálenost. Tato možnost přináší poměrně velký počet hlášení pozorovaných ptáků a někteří jedinci jsou pozorováni i opakovaně v průběhu několika let.

Od roku 1994 bylo v Evropě těmito speciálními kroužky označeno několik tisíc čápů černých.

Kam létají na zimní dovolenou

Mezi nejzajímavější poznatky získané pozorováním barevně označených čápů patří potvrzení dvou hlavních směrů tahu našich čápů do Afriky – na JZ přes Gibraltar a na JV přes Balkán a Přední Východ, zejména Izrael. Tah jižním směrem přes Itálii či Korsiku je spíše výjimečný. Mladí čápi se po vylétnutí z hnízda (nejčastěji v červenci) většinou krátce zdržují v jeho okolí a pak se rozptylují všemi směry nezávisle na sourozencích i rodičích. Dospělí ptáci opouštějí hnízdiště až ve druhé polovině srpna nebo začátkem září. V pohnízdním a předmigračním období (červenec, srpen) bylo pozorováno shromažďování více dospělých i juvenilních jedinců na potravně vhodných místech, kde se zřejmě připravují na cestu.

Jak je dlouhý život čápa

Byly získány údaje o délce života (pozorováno bylo několik desetiletých ptáků, jeden jedinec měl dokonce 13 let), ale zároveň byla zjištěna vysoká úmrtnost mladých ptáků v prvním roce života, zejména krátce po opuštění hnízda a při prvním podzimním tahu.

Na závěr

U nás v České republice hnízdí naši (rozuměj u nás narození) čápi černí většinou nepříliš daleko od místa svého narození. Zároveň se část našich ptáků usazuje dosti daleko (až do vzdálenosti 400 km), a může tak přispívat k šíření druhu (převážně západním směrem) a zároveň k výměně genetické informace v rámci evropské populace přesně podle sloganu „ptáci neznají hranice“. Důslednou ochranou našich hnízdišť tak přispíváme k ochraně a prosperitě populace čápa černého ve střední a západní Evropě. Čápi mají i svůj vlastní web, který založila Česká společnost ornitologická, kde najdete jak užitečné informace, tak náměty, jak čápům pomoci: <http://cap.birdlife.cz/>

Text sestavila: Katka Jelínková

<https://www.dumprirody.cz/moravsky-kras/clanky-a-fotogalerie/stale-vzacny-a-ohrozeny-cap-cerny/>